

2012-06-15

Nr. 5

INFORMACINIS BIULETENIS

Projektą koordinuoja

Aplinkosaugos
valdymo ir
technologijų
centras

E - C A - T
www.ecat.lt

Projekto partneriai:

RŪŠIUOKIME IR TVARKYKIME ATLIEKAS

Kiekvienuose namuose yra daugybė daiktų, kuriuos kažkada teks išmesti, dalis iš jų labai kenksmingi žmogaus sveikatai, nuodija gamtą, teršia vandenį, orą, kenkia augmenijai, gyvūnams bei dargo kraštovaizdį. Bet kai mums mes sumetame juos į šiukšlių dėžę ir pavadiname vienu žodžiu - šiukšlės. Tačiau pažvelgę atidžiau pamatytume, kad didžiąją dal atliekų sudaro vertingos medžiagos, kurias galima perdirbti ir pagaminti reikalingų daiktų. Pavyzdžiui išrūšiuotos popieriaus ir kartono atliekos virsta higieniniu popieriumi, panaudoti plastiko maišeliai tampa kitais maišeliai ar plastiko indais, surinkti stiklo buteliai perlydomi į naujus. Vakarų Europos valstybėse į sąvartynus patenka tik apie trečdalį komunalinių atliekų, kita dalis sudeginama arba po rūšiavimo grįžta atgal į gamybą. Tuo tarpu Lietuvoje sąvartynuose lieka apie 90 procentų atliekų, todėl ypač svarbus rūšiavimas namuose t. y. ten kur atliekos susidaro. Būtent čia mes nusprendžiame, ką mesime

į šiukšliadėžę, ką išgabsime į atliekų surinkimo aikšteles. Aplinkai palankus gyvenimo būdas privalo rūpėti kiekvienam, tai turėtų būti diegiama kiekvienoje šeimoje, vaikų darželyje, mokykloje, darbovietėje. Bet visų pirma reikia pradėti nuo savęs. Antrinės žaliavos – perdirbti tinkamos atliekos. Gaminti naujus daiktus iš antrinių žaliavų daug paprasčiau, pigiau, mažiau teršiama aplinka. Alytaus regione pastatyti atskiri konteineriai popieriui ir kartonui, stiklui, plastikui rinkti. Konteineriai yra suskirstyti spalvomis pagal atskiras pakuočių rūšis, kad gyventojams nebūtų sunku juos atskirti.

POPIERIUS IR KARTONAS (MĖLYNASIS KONTEINERIS)
REIKIA MESTI: žurnalus, laikraščius, ir kitus spaudinius, pakavimo popierių, kartonines dėžes, švarios popierinės pakuotės (pieno, sulčių ir kitos), kartonas, skrajutės, vokai, knygos, rašomasis popierius. Laikraščiai ir kitoks popierius bei kartonas turi būti ne padengti plastikumu, sausi ir švarūs, dėžutės –

išlankstytos. NEMESTI: servetėlių, popierinių nosinių, tapetų, pakelių nuo traškučių, dėžučių nuo picos.

Popierius, tiek pakuotė, tiek makulatūra, yra perdirbamas į popierių. Popieriaus žaliava yra mediena, kiekvienas surinktas kilogramas popieriaus išsaugo apytikriai vieną medį.

PLASTIKAS (GELTONASIS KONTEINERIS)

REIKIA MESTI: plastikinius PET butelius (mineralinio vandens, gaiviųjų gėrimų, alaus buteliai), išplautus indelius nuo padažų, aliejaus, majonezo, šampūno, skalbiklių ir valiklių pakuotes, plastikinius maišelius, kitą plastikinę pakuotę, žaislus, indus, polietileno plėvelę, tetrapakus (daugiasluoksnes pieno ir sulčių pakuotes susidedančias iš popieriaus, polietileno, kartono, folijos). NEMESTI: taros nuo organinių skiediklių, dezinfekcijos priemonių, detergentų ir kitų pavojingų cheminių medžiagų, audio ir video kasečių, fotojuostelių, kompaktinių diskų.

Prieš metant į konteinerį PET butelius reikia suspausti, kamštelius nusukti. nebūtina. Pasistenkite, kad aliejaus ar padažų buteliai būtų kuo švaresni.

Pastaruoju metu plastikai vis labiau keičia stiklą, metalą, medieną. Savartynuose plastikai daugelį metų nesuyra ir užima daug vietos, o deginant išsiskiria kenksmingos medžiagos.

STIKLAS (ŽALIASIS KONTEINERIS)

REIKIA MESTI: butelius, stiklainius ir kt. Stiklo indus, įvairias stiklo duženas.

NEMESTI: porceliano ir krikštolo duženų, elektros lempučių, dažais ar tepalais užterštos taros, ampulių, stiklinių vaistų buteliukų, keramikos šukių, veidrodžių, akinių, automobilių langų stiklų, dujinių lempų, stiklo lakštų, armuoto stiklo ir pan.

Dažnai gyventojai klausia: „Kokia nauda iš to rūšiavimo, jei po to atliekos iš visų konteinerių vis tiek suverčiamos į vieną mašiną?“.

Galime pasakyti, kad syki išrūšiuotos atliekos tikrai nėra sumaišomos vėl. Automobiliai, kuriais surenkamos ir gabenamos rūšiuotos atliekos, yra suskirstyti į atskiras

sekcijas. Į jas atskirai pilamos popieriaus ir plastiko atliekos. Kadangi iš išorės šio suskirstymo nesimato, žmonėms susidaro klaidingas įspūdis, kad jų išrūšiuotos atliekos gabenant vėl sumaišomos. Stiklo atliekos surenkamos ir išvežamos atskirai.

Popieriaus ir plastiko atliekos vienu į dvi sekcijas perskirtu automobiliu surenkamos ir gabenamos taupumo sumetimais: kiekvienos rūšies atliekas surinkti ir išgabenti atskiru automobiliu kainuotų brangiau. Gal būt ateityje atliekų surinkėjai įsigis automobilius su permatomais kėbulais, tuomet gyventojai aiškiai matytų, kad išrūšiuotos antrinės žaliavos pilamos ir gabenamos atskirai.

Alytaus regione surinktos antrinės žaliavos gabenamos į Vilniaus, Kauno ir Marijampolės rūšiavimo stotis. Iš čia visos išrūšiuotos atliekos vežamos perdirbti: popierius – į bendrovę „Klaipėdos kartonas“, plastikas – į perdirbimo įmonę Lenkijoje. Surinktos stiklo atliekos iškart vežamos į Kauno stiklo fabriką.

Išrūšiuotos atliekos tampa naudinga žaliava naujiems produktams sukurti. Jas rūšiuojančių žmonių dėka taupomi gamtos išteklių, tausojama aplinka

STAMBIŪJŲ BEI KITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖS

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras visame Alytaus regione eksploatuoja 6 stambiųjų bei kitų atliekų surinkimo aikšteles: Alytaus mieste, Alytaus rajone, Prienuose, Lazdijuose, Varėnoje, Druskininkuose.

Šių aikštelių tikslas – skatinti atliekų rūšiavimą ir perdirbimą. Čia gyventojai gali atvežti:

Didžiąsias buitines atliekas (baldai, langai, durys ir t.t.).

Antrines žaliavas (stiklą, popierių, kartoną, metalą, medžio atliekas).

Elektros ir elektroninės įrangos atliekas (šaldytuvai, televizoriai, kompiuteriai, spausdintuvai, kopijavimo aparatai, liuminescencinės lempos ir t.t.). Elektros ir elektroninės įrangos atliekų negalima šalinti buitiniams skirtuose konteineriuose, nes joms patekus į savartyną, į aplinką, taiyra į vandenį, gruntą, atmosferą, patenka pavojingos medžiagos.

Buityje susidarančias

statybines atliekas (betonas, plytos, izoliacinės medžiagos, mišrios statybinės ir griovimo atliekos).

Naudotas padangas (lengvųjų ir krovininių automobilių padangas).

Išsikvotus akumulatorius ir baterijas (švino akumulatoriai, nikelio kadmio akumulatoriai, baterijos ir akumulatoriai).

Buities pavojingas atliekas (variklių ir pavarų alyva, plovikliai, tara nuo dažų, ploviklių, cheminių medžiagų, trąšos, augalų apsaugos priemonės, pesticidai, balionėliai, aerosoliniai, tepalų filtrai, aušinamieji skysčiai, šarmai, tirpikliai, rūgštys, fotografijos cheminės medžiagos, dažai).

Tekstilės atliekas (tekstilės gaminiai, drabužiai).

Žaliąsias atliekas (lapai, žolė, šakos ir kitos sodo ir daržo atliekos). Biologiškai skaidžios atliekos, patekusios į savartyną, pūva išskirdamos į atmosferą ozono sluoksnį ardančias dujas – metaną, dvokiančias dujas sieros vandenilį ir kt.

